

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

DOMOWY ZESTAW REAGOWANIA KRYZYSOWEGO

**Zalecane wyposażenie gospodarstwa domowego
do ograniczania skutków zdarzeń kryzysowych**

1. CEL I ZASADA STOSOWANIA

Wyposażenie gospodarstwa powinno umożliwiać:

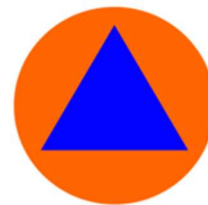
- zabezpieczenie życia i zdrowia domowników,
- ograniczenie dalszego powstawania szkód,
- wykonanie prostych czynności porządkowych i zabezpieczających,
- przygotowanie materiałów, które mogą zostać wykorzystane przez **OSP, PSP lub inne służby** podczas doraźnego zabezpieczania obiektu.

Należy przyjąć zasadę:

Służby ratownicze prowadzą działania ratownicze, natomiast właściciel gospodarstwa może zapewnić dostępne na miejscu materiały potrzebne do doraźnego zabezpieczenia własnego mienia.

Nie należy zakładać, że każda jednostka przybyła na miejsce będzie dysponowała materiałami budowlanymi, takimi jak **deski,łaty, płyty OSB, gwoździe, wkręty, plandeki czy drut**. Właśnie dlatego ich posiadanie ma szczególne znaczenie w gospodarstwach położonych poza zwartą zabudową.

Jednocześnie **udostępnienie materiałów lub narzędzi służbom następuje na ich polecenie lub za ich zgodą**. Mieszkaniec nie powinien wchodzić do strefy działań ratowniczych.

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

---

2. TRZY POZIOMY WYPOSAŻENIA

Zamiast tworzyć osobne listy dla każdego rodzaju budynku, należy przyjąć trzy poziomy:

POZIOM I

Każde gospodarstwo domowe

Podstawowe wyposażenie służące ludziom, pierwszej pomocy, oświetleniu, łączności i prostym czynnościom.

POZIOM II

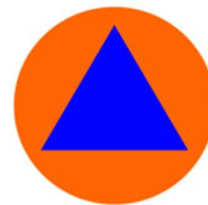
Dom jednorodzinny / posesja

Poziom I + materiały do doraźnego zabezpieczenia budynku i podstawowy sprzęt porządkowy.

POZIOM III

Gospodarstwo rolne / duża posesja

Poziom II + zwiększony zapas materiałów oraz wyposażenie przydatne przy budynkach gospodarczych, maszynach, ogrodzeniach, zwierzętach i większym terenie.

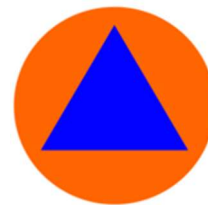
OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

POZIOM I

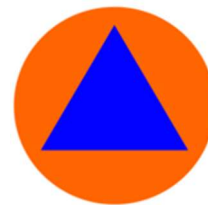
– PODSTAWOWE WYPOSAŻENIE KAŻDEGO GOSPODARSTWA

Wyposażenie	Zalecane parametry	Przeznaczenie
Latarka LED	min. 200 lm, odporność min. IPX4	- awaria prądu, ewakuacja, oświetlenie miejsca zdarzenia
Latarka czołowa	LED, min. 150 lm	- wykonywanie prostych czynności przy braku oświetlenia
Radio	baterijne lub akumulatorowe, FM	- odbiór komunikatów w przypadku awarii zasilania lub internetu
Powerbank	10 000–20 000 mAh	- awaryjne zasilanie telefonu
Apteczka	wyposażenie dobrane do liczby domowników, środki opatrunkowe, rękawiczki, nożyczki, opatrunki	- udzielanie podstawowej pierwszej pomocy
Gaśnica	proszkowa ABC, 4–6 kg, odpowiednia do miejsca zastosowania	- próba ugaszenia niewielkiego pożaru, jeżeli jest to bezpieczne
Koc gaśniczy	min. 1,2 × 1,8 m	- przykrycie niewielkiego źródła ognia
Czujka dymu	PN-EN 14604	- wczesne wykrycie pożaru; norma PN-EN 14604 obejmuje autonomiczne czujki dymu stosowane m.in. w mieszkaniach i domach jednorodzinnych.
Czujnik CO	elektrochemiczny, zgodny z właściwą normą dla czujek CO	- wykrywanie tlenku węgla
Rękawice robocze	EN 388	- szkło, drewno, gruz, odpady, prace porządkowe
Okulary ochronne	EN 166	- pył i odpryski
Maski filtrujące	FFP2 lub FFP3, EN 149	- pył, sadza i drobne zanieczyszczenia
Wiadro	10–20 l	- usuwanie niewielkich ilości wody i błota
Worki na odpady	120 l, mocne	- odpady, mokre materiały, zniszczone wyposażenie
Taśma naprawcza	Duct Tape, 48–50 mm	- szybkie mocowanie i tymczasowe uszczelnianie

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

W wyposażeniu	Zalecane parametry	Przeznaczenie
Opaski zaciskowe	UV, ok. 4,8 × 200–300 mm	- szybkie łączenie elementów
Sznurek	PP, Ø 2–4 mm, 50–100 m	- mocowanie lekkich elementów
Młotek	500–800 g	- drobne naprawy
Kombinerki	160–200 mm	- cięcie i wyginanie drutu, drobne naprawy
Wkręta	płaski + PH/PZ	- podstawowe naprawy
Nóż techniczny	ostrze ok. 18 mm	- cięcie folii, taśmy i materiałów

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

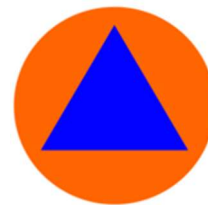

POZIOM II

– DOM JEDNORODZINNY / POSESJA

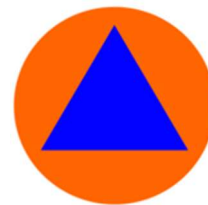
Do wyposażenia poziomu I należy **dodać przede wszystkim materiały, których mogą potrzebować również służby do doraźnego zabezpieczenia obiektu.**

Material / sprzęt	Zalecane parametry / ilość	Przeznaczenie
Plandeka	PE, 180–250 g/m ² , oczka metalowe, 4 × 6 m – 2 szt.	- przykrycie uszkodzonego dachu, zabezpieczenie wyposażenia przed opadami
Folia budowlana	PE, 0,20–0,30 mm, szer. 4–6 m	- zabezpieczenie okien, drzwi i innych otworów
Płyta OSB	12 mm, 1250 × 2500 mm – 2 szt.	- zabezpieczenie wybitych okien i większych otworów
Łaty	40 × 60 mm, dł. 2,5–3 m – 5–10 szt.	- mocowanie plandeki, folii i OSB
Deski	22–25 × 100–150 mm, dł. 2,5–3 m – 5–10 szt.	- tymczasowe zabezpieczenie otworów i lekkich uszkodzeń
Gwoździe	ocynk., 80–100 mm – ok. 2 kg	- szybkie mocowanie drewna
Wkręty	5–6 × 70–100 mm – ok. 200 szt.	- mocowanie OSB, desek i łat
Drut	ocynk., Ø 2–3 mm, 30– 50 m	- wiązanie, naprawa ogrodzenia, dodatkowe mocowanie
Linka	PP/poliester, Ø 8–10 mm, 30–50 m	- mocowanie plandek i lekkich elementów
Taśma dekarska	szer. 75–100 mm – 2 rolki	- tymczasowe zabezpieczenie przecieków
Worki przeciwpowodziowe	PP/PE, ok. 30–50 × 60– 90 cm – 20–30 szt.	- wykonanie niewielkiej zapory przed wodą

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

Material / sprzęt	Zalecane parametry / ilość	Przeznaczenie
Łopata	stalowa, trzonek 120–140 cm	- piasek, błoto, śnieg, prace porządkowe
Piła ręczna	brzeszczot 400–500 mm	- cięcie desek, łat i drobnych gałęzi
Siekiera	ok. 1–1,5 kg	- drobne prace przy drewnie
Sekator	cięcie gałęzi min. Ø 20–30 mm	- usuwanie drobnych gałęzi
Grabie	metalowe	- usuwanie gałęzi i odpadów
Palnik gazowy na kartusze	min. 2 po 400 ml	- rozpalanie
Gaśnica na owady	300 ml	- usuwanie gniazd owadów
Zapasy wody pitnej	5-10 l	- nawodnienie

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

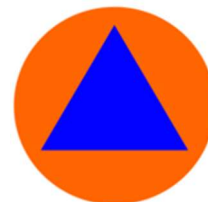

POZIOM III – GOSPODARSTWO ROLNE

Gospodarstwo rolne nie potrzebuje całkowicie nowego zestawu. **Rozszerza poziom II**, ponieważ potencjalny obszar szkód jest większy, a oprócz domu występują budynki gospodarcze, maszyny, ogrodzenia, instalacje i zwierzęta.

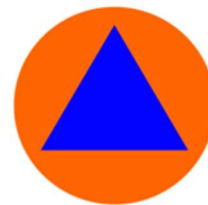
Zalecane zwiększenie zapasów:

Material / sprzęt	Zalecane wyposażenie gospodarstwa rolnego	Przeznaczenie
Plandeka	4 × 6 m – 2 szt. oraz 6 × 8 m – 1–2 szt.	- zabezpieczenie dachów, maszyn, paszy, materiałów
Folia budowlana	PE 0,20–0,30 mm, 1 rolka	- zabezpieczenie większych otworów
OSB	12 mm – 4 szt.	- zabezpieczenie okien, drzwi i otworów budynków gospodarczych
Łaty	40 × 60 × 3000 mm – 10–15 szt.	- mocowanie zabezpieczeń
Deski	22–25 × 100–150 × 3000 mm – 10–15 szt.	- zabezpieczanie budynków i ogrodzeń
Gwoździe	80–100 mm – 3–5 kg	- montaż zabezpieczeń
Wkręty	5–6 × 70–100 mm – 300–500 szt.	- montaż OSB i drewna
Drut ocynkowany	Ø 2–3 mm – 100 m	- ogrodzenia, wiązanie, mocowanie
Linka	Ø 8–10 mm – 50 m	- mocowanie plandek i lekkich elementów
Linka grubsza	Ø 10–12 mm – 30 m	- zabezpieczenie większych elementów

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

Material / sprzęt	Zalecane wyposażenie gospodarstwa rolnego	Przeznaczenie
Worki przeciwpowodziowe	50 szt.	- zabezpieczenie budynków i wejść przed wodą
Piasek	ok. 0,5 m ³ lub możliwość szybkiego pozyskania	- napełnianie worków
Worki na odpady	120 l – 50 szt.	- usuwanie skutków zdarzenia
Taśma Duct Tape	48–50 mm – 4 rolki	- szybkie naprawy
Taśma dekarska	75–100 mm – 2 rolki	- uszczelnianie
Opaski zaciskowe	UV 4,8 × 200–300 mm – 200 szt.	- szybkie mocowanie
Wkrętarka	18 V, 2 akumulatory	- szybki montaż zabezpieczeń
Lampa robocza	LED, min. 1000 lm, min. IP54	- oświetlenie miejsca pracy
Kask	EN 397 – 2 szt.	- ochrona głowy podczas prac gospodarczych
Kamizelka ostrzegawcza	EN ISO 20471 – 2 szt.	- widoczność podczas prac przy drodze i po zmroku
Rękawice	EN 388 – min. 4–6 par	- prace porządkowe
Okulary	EN 166 – 2 szt.	- ochrona oczu
Drabina	min. 3 m	- prace wysokościowe

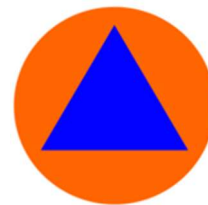

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

3. WYPOSAŻENIE ZWIĄZANE ZE ZWIERZĘTAMI

Jeżeli gospodarstwo prowadzi hodowlę, należy utworzyć **oddzielny mini-zestaw ewakuacyjny zwierząt**:

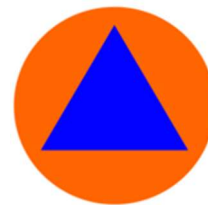
Wyposażenie	Przeznaczenie
Transporter/klatka odpowiednia do gatunku	- ewakuacja małych zwierząt
Uwιάzy / smycze	- bezpieczne przemieszczanie zwierząt
Wiadra / poidła	- awaryjne pojenie
Zapas wody	- zabezpieczenie potrzeb zwierząt
Zapas karmy	- przetrwanie okresu przerwy w dostawach
Podstawowe środki higieniczne	- utrzymanie warunków sanitarnych
Zapasowe ogrodzenie / siatka + drut	- tymczasowe zabezpieczenie zwierząt
Dokumentacja zwierząt	- ułatwienie identyfikacji podczas ewakuacji
Nożyce do cięcia prętów min. 12 mm	- ewakuacja zwierząt – przecięcie łańcucha

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

4. ZASTOSOWANIE ZESTAWU W ZALEŻNOŚCI OD ZAGROŻENIA

Zagrożenie	Najważniejsze elementy zestawu	Przykładowe działania
Wichura / huragan	plandeka, łaty, deski, OSB, gwoździe, wkręty, linka, drut, piła	- przykrycie uszkodzonego dachu; - zabezpieczenie wybitego okna; - zabezpieczenie luźnych elementów
Pożar – po zakończeniu działań	plandeka, OSB, folia, łaty, deski, taśma dekarcka	- zabezpieczenie dachu i otworów przed opadami
Podtopienie / powódź	worki, piasek, łopata, wiadra, plandeka	- wykonanie niewielkiej zapory; - zabezpieczenie mienia; - usuwanie wody
Intensywny śnieg / oblodzenie	łopata, piasek, narzędzia ręczne, oświetlenie	- odśnieżenie dojścia; - likwidacja śliskości
Powalone konary	sekator, piła ręczna, siekiera, rękawice	- usunięcie niewielkich gałęzi z bezpiecznej strefy
Uszkodzenie budynku	OSB, deski, łaty, plandeka, folia, gwoździe, wkręty	- tymczasowe zamknięcie otworów i zabezpieczenie przed opadami
Awaria prądu	latarki, lampa, radio, powerbank, baterie	- oświetlenie i utrzymanie łączności
Uszkodzenie ogrodzenia	drut, siatka, słupki, linka, kombinerki	- tymczasowe zabezpieczenie posesji lub zwierząt
Awaria infrastruktury wodnej	wiadra, zbiorniki, woda, narzędzia	- zabezpieczenie podstawowego zapasu wody
Ewakuacja zwierząt	transportery, uwiąz, woda, karma, siatka, nożyce do drutu	- bezpieczne przemieszczenie zwierząt

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

---

5. CO MOŻE WYKORZYSTAĆ SŁUŻBA?

To powinno być **wyraźnie oznaczone w gospodarstwie.**

MATERIAŁY DO UDOSTĘPNIENIA SŁUŻBOM

Plandeki → tymczasowe przykrycie dachu.

OSB → zamknięcie otworów.

Łaty i deski → wykonanie mocowania.

Gwoździe i wkręty → montaż.

Drut i linki → wiązanie i stabilizacja lekkich elementów.

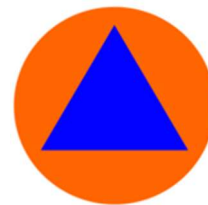
Worki i piasek → zabezpieczenie przed wodą.

Taśmy → szybkie uszczelnienie.

Worki na odpady → usuwanie pozostałości.

Narzędzia → wykonanie prac przy wykorzystaniu powyższych materiałów.

Nie należy traktować prywatnego wyposażenia jako sprzętu ratowniczego.
Służby decydują, czy i w jaki sposób może ono zostać wykorzystane.

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

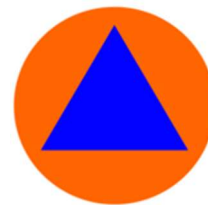
---

6. CZEGO NIE NALEŻY WYKONYWAĆ SAMODZIELNIE?

Wyposażenie gospodarstwa **nie oznacza prawa do wykonywania prac w strefie zagrożenia.**

Mieszkaniec nie powinien samodzielnie:

- dotykać zerwanych przewodów energetycznych,
- wchodzić do uszkodzonego konstrukcyjnie budynku,
- wchodzić na poważnie uszkodzony dach,
- usuwać drzewa oparte o budynek lub przewody,
- wykonywać prac przy instalacji gazowej,
- wykonywać prac przy uszkodzonej instalacji elektrycznej,
- podporać uszkodzonych konstrukcji,
- używać agregatu w budynku, garażu lub innym zamkniętym pomieszczeniu.

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

---

7. ZASADA ORGANIZACJI ZESTAWU

Nie należy przechowywać materiałów przypadkowo w różnych częściach gospodarstwa.

W gospodarstwie rolnym warto wyznaczyć jedno oznaczone miejsce:

„MAGAZYN AWARYJNY – MATERIAŁY DO ZABEZPIECZENIA”

Powinny tam znajdować się przede wszystkim:

**PLANDEKI + FOLIA + OSB + ŁATY + DESKI + GWOŹDZIE + WKRETY +
DRUT + LINKI + TAŚMY + WORKI + PODSTAWOWE NARZĘDZIA +
ŚRODKI OCHRONY OSOBISTEJ.**

Materiały powinny być:

- suche,
- łatwo dostępne,
- możliwe do szybkiego wyniesienia,
- oznaczone,
- regularnie kontrolowane,
- zabezpieczone przed zawilgoceniem i kradzieżą.